

Радниця-уповноважена
Президента України
з питань безбар'єрності

ОФІС
ПРЕЗИДЕНТА
УКРАЇНИ

безбар'єрність

**Національний тиждень
безбар'єрності**

Тиждень Безбар'єрності в Україні

Безбар'єрність – це коли зручно всім, без винятку

Координатор МКСК

в партнерстві з Радницею-Уповноваженою
Президента України з питань безбар'єрності.
За експертної підтримки ЮНІСЕФ

Головні учасники

Міністерства, ЦОВВ, ОВА та виконавці Стратегії
безбар'єрності

Цільові аудиторії Тижня

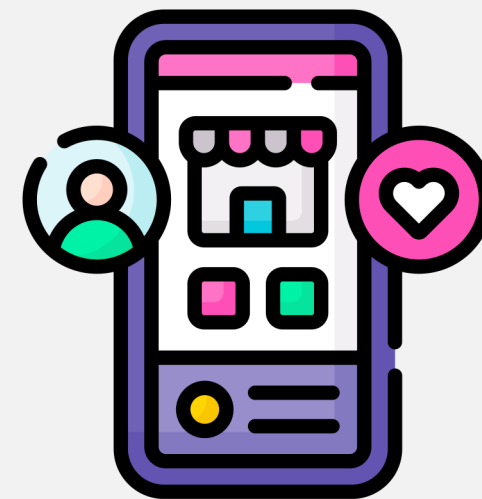
Громадяни України (усі вікові групи, різні регіони)

Мета комунікації

Формування розуміння, що безбар'єрність — це доступно, зрозуміло, зручно та вигідно для всіх.

Ключові повідомлення:

- Безбар'єрне середовище — це зручний простір і транспорт для кожного.
- Наше поважне ставлення та привітна поведінка — важлива частина безбар'єрного світу.
- Безбар'єрність створює простір можливостей для кожного з нас.
- Те, що зручно для когось іншого — зручно і для нас.

Концепція

За складним на перший погляд словом «безбар'єрність» стоять прості речі: це коли ти можеш пересуватись, читати, ходити в школу, спілкуватись, працювати, гуляти й решту простих і потрібних усім речій.

Ключові повідомлення

- Безбар'єрність – це коли можеш **вчитись** (освітня)
- Безбар'єрність – це коли можеш **працювати** (економічна)
- Безбар'єрність – це коли можеш **дізнаватись** (інформаційна)
- Безбар'єрність – це коли можеш **пересуватись** (фізична)
- Безбар'єрність – це коли можеш **орієнтуватись в онлайн-послугах** (цифрова)
- Безбар'єрність – це коли можеш **впливати** (суспільно-громадянська)
- **Безбар'єрність – це коли можеш.**

Національна стратегія безбар'єрності в Україні охоплює шість основних напрямків, спрямованих на створення рівних можливостей для всіх громадян.

Фізична безбар'єрність: створення архітектурної доступності (пандуси, підйомники, широкі двері), зручних тротуарів та громадського транспорту, якими можуть вільно користуватися люди у кріслах колісних, батьки з візками, літні люди.

Інформаційна безбар'єрність: забезпечення доступу до інформації у різних форматах (шрифт Брайля, жестова мова, легке читання — Easy-to-read), зручна навігація, зрозумілі послуги для людей з порушеннями зору або слуху.

Цифрова безбар'єрність: доступність державних сайтів, додатків (наприклад, Дія) та інтернет-послуг для всіх користувачів, враховуючи потреби людей з інвалідністю.

Суспільна та громадянська безбар'єрність: забезпечення рівних прав на участь у громадському та політичному житті, відсутність упереджень та стереотипів щодо будь-якої групи людей.

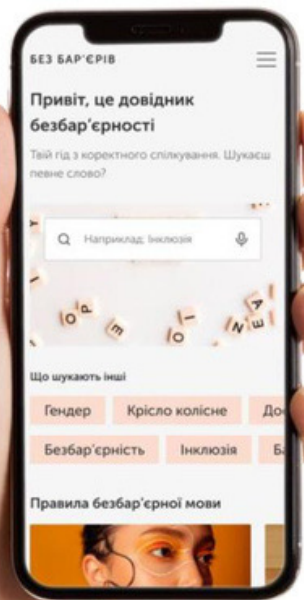
Освітня безбар'єрність: створення умов для навчання протягом життя, доступність шкіл, садочків та професійної освіти для дітей та дорослих з особливими потребами.

Економічна безбар'єрність: рівні можливості для працевлаштування, можливість розпочати власну справу, доступ до робочих місць та фінансових послуг.

Ці напрямки базуються на принципах поваги, доступності та підтримки, що регламентовано

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.04.2021р. №366-р «Про схвалення Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року»

Чутлива лексика

Під час спілкування на першому місці має бути людина, а не її діагноз.

Це важливо, щоб не допускати дегуманізації людей з інвалідністю.

Довідник
безбар'єрності

Уникайте	Вживайте натомість
<i>неповносправний, інвалід, людина з особливими потребами, немічний</i>	<i>людина з інвалідністю, особа з інвалідністю</i>
<i>страждає від..., хворий на..., жертва (чогось)</i>	<i>має (назва порушення стану здоров'я, хвороби)</i>
<i>прикутий до інвалідного крісла/ліжка, колясочник, візочник</i>	<i>користувач крісла колісного; той, хто користується колісним кріслом</i>
<i>розумово відсталий, із розумовими відхиленнями, загальмований, психічно хворий, божевільний</i>	<i>людина з психічними, інтелектуальними порушеннями</i>
<i>глухоніми</i>	<i>нечуючий, той, хто користується жестовою мовою, людина з порушенням мовлення/слуху</i>
<i>сліпий</i>	<i>незрячий, людина з порушенням зору</i>
<i>назва хвороби для позначення людини: епілептик, діабетик, депресивний тощо</i>	<i>людина з епілепсією/діабетом/депресією; людина, яка має епілепсію/діабет/депресію</i>
<i>карлик, гном, ліліпут</i>	<i>людина низького зросту, невисока</i>
<i>туалет/парковка для інвалідів</i>	<i>доступний туалет/парковка</i>

Радниця-уповноважена
Президента України
з питань безбар'єрності

безбар'єрність

ОДЕЩИНА
ЗЕМЛЯ, ЩО ОБ'ЄДНУЄ

БЕЗБАР'ЄРНІСТЬ — ЦЕ ...

Довідник безбар'єрності

Безбар'єрність - це

загальний підхід до формування та імплементації державної політики для забезпечення безперешкодного доступу всіх груп населення до різних сфер життєдіяльності

безбар'єрність стає наскрізним принципом державної політики та включається до всіх довгострокових рішень та програм на національному та місцевому рівні

Маломобільні групи населення (МГН) - це

люди з різними функціональними порушеннями зору, слуху, опорно-рухового апарату, порушеннями ментального здоров'я тощо, в тому числі особи з інвалідністю (дорослі і діти); люди, які отримали тимчасову травму або нині хворіють; ветерани війни; вагітні жінки; діти з особливими освітніми потребами; діти до 7 років; люди, які супроводжують маленьких дітей (до 7 років), в тому числі з використанням дитячого візочку; люди з нестандартними розмірами тіла; люди похилого віку; люди, що подорожують з великими валізами, велосипедом, з домашніми тваринами, зокрема з собакою-провідником (поводирем))

Правила звертання:

1. Ставте себе на місце людини
2. Вживайте клінічні терміни та діагнози лише в потрібному контексті
3. Уникайте маскувальних слів
4. Використовуйте фемінітиви
5. Не кажіть більше, ніж є на справді
6. Утримуйтеся від узагальнень та категоричності
7. Використовуйте нейтральну термінологію
8. Запитайте саму людину

БЕЗБАР'ЄРНОСТЬ — ЦЕ ...

...КОЛИ НЕ БАЙДУЖИЙ
ДО ПРОБЛЕМ ІНШИХ

Словник термінів

Захворювання, порушення,
синдроми та розлади:

Даун, «Сонячні люди»

Людина з синдромом Дауна

Безногий, безрукий,
інвалід - ампутант

Людина з ампутованими
кінцівками

ПТСР - ник, травматик

Людина з ПТСР

Імбіцил, олігофрен, кретин

Людина з інтелектуальними
порушеннями

Марзматик, божевільний

Людина з когнітивними
порушеннями

БЕЗБАР'ЄРНОСТЬ – ЦЕ...

...ПОЧУВАТИ СЕБЕ ЗАХИЩЕНО

Словник термінів

Раса, етнічна чи національна незалежність:

Вузькоокі, косоокі

Азійці

Жиди, жидовки

Євреї

Цигани

Роми

Хач, хачик

Народи Кавказу

Негр, чорний

Темношкіра людина

БЕЗБАР'ЄРНІСТЬ — ЦЕ ...

...БАЧИТИ ЛЮДЕЙ СЕРЦЕМ

Словник термінів

Інвалідність:

Інвалідний візок, візочок	Крісло колісне
Мова жестів, сурдопереклад	Жестова мова
Інвалід	Людина з інвалідністю
Колясочник, візочник	Людина, яка користується кріслом колісним
Прикутий до ліжка/крісла	Людина з порушенням рухових функцій

БЕЗБАР'ЄРНОСТЬ — ЦЕ ...

...КОЛИ НА КРІСЛІ КОЛІСНОМУ
МОЖНА ДІСТАТИСЯ ВСЮДИ

Словник термінів

Різні соціальні групи:

Бомж, безхатько

Бездомна людина

Біженець

Внутрішньо переміщена особа

Сирітка, дітдомовець

Дитина - сирота

Старі, люди у віці

Люди старшого віку

Неблагополучна сім'я

Сім'я у складній життєвій ситуації

БЕЗБАР'ЄРНОСТЬ — ЦЕ ...

...ПОВАЖАТИ МОЖЛИВОСТІ
ІНШОЇ ЛЮДИНИ

Словник термінів

ЛГБТІК+:

Голубий, гомосексуаліст

Гей, гомосексуал

Лесб'янка

Лесбійка, гомосексуалка

Натурал/натуралка

Гетеросексуал/
гетеросексуалка

Транссексуал

Трансгендерна людина

Ті, що не визначились зі
своюю сексуальною
орієнтацією

Бісексуал/бісексуалка

БЕЗБАР'ЄРНОСТЬ — ЦЕ ...

...ПРИЙМАТИ ЛЮДЕЙ
ТАКИМИ, ЯКІ ВОНИ Є

Етика взаємодії з різними людьми

Як підійти до людини з порушенням зору?

- можна запропонувати допомогу
- попереджати про перешкоди, що попереду

Як спілкуватися з людиною із порушенням слуху чи мовлення?

- звертатись до людини особисто
- артикулювати частіше
- важливо не ховати своє обличчя, не відвертатись убік

Як пояснити дитині, що таке інвалідність?

- враховуйте її вік та запит
- будьте чесними
- використовуйте правильну лексику

- навчіть основним принципам толерантності
- не лякайте дітей людьми з інвалідністю
- у розмові з дітьми будьте максимально щирим

БЕЗБАР'ЄРНОСТІ — ЦЕ ...

...КОЛИ НА КІСЛІ КОЛІСНОМУ
МОЖНА ДІСТАТИСЯ ВСЮДИ

Як взаємодіяти з людиною, яка користується кріслом колісним?

- чіпати чи пересувати його без дозволу не можна
- на кріслі колісному люди не їздять, а ходять
- головне у взаємодії з людиною з інвалідністю – фокусуватись на ній самій, а не на її інвалідності

БЕЗБАР'ЄРНОСТІ – ЦЕ ...

...КОЛИ СХОДИНКИ
НЕ СТАЮТЬ НА ЗАВАДІ

Як спілкуватися з батьками дітей з інвалідністю, психічними порушеннями або іншими захворюваннями?

- не давати непроханих порад і не ставити під сумнів дії батьків
- уникайте фраз, сповнених як жалю та милосердя, так і героїзації
- важливо не сприймати те, що у дитини є інвалідність, як горе для родини, і тим паче не варто драматизувати й бідкатись

Як запропонувати допомогу людині з інвалідністю?

- З якого боку вам краще йти, щоб ви могли чути один одного?
- Чи буде зручно людині, якщо ви стоятимете поруч? Чи краще знайти стілець і сісти навпроти, якщо це людина на кріслі колісному?
- Якщо це людина з порушеннями зору – чи хоче вона, щоб ви супроводжували її за руку під час прогулянки вулицею?

Як вибудувати спілкування з людьми, чиї близькі живуть з психічним порушенням?

- уникайте фраз «я тебе розумію», якщо у вас не було подібного досвіду
- не давайте порад людині
- усе, що можна зробити в цьому випадку, – вислухати, проявити чуйність і бажання допомогти

Як поводитися з людьми з розладами аутистичного спектра?

- надважливими є розклади, порядок дій, рутини і звичні маршрути
- дайте людині час на осмислення; паузи в очікуванні відповіді необхідно робити трохи довшими
- висловлюйтесь чітко і не давайте якихось обіцянок
- не варто також використовувати метафори, слова у переносному значенні, епітети

У воєнний час

Як допомогти дитині в умовах стресу? Поради для вчителя

1. Нагадуйте дітям, що школа дбає про їхню безпеку
2. Дотримуйтеся плану роботи в класі
3. Зосереджуйте увагу дитини на її сильних сторонах
4. Якщо ознаки стресу проявляються систематично, поговоріть про це з батьками дитини
5. Бережіть себе та не забувайте звертатися за психологічною підтримкою, якщо відчуватимете у цьому потребу

Як подбати про дитину ?

1. Чесно і дуже короткими фразами відповідайте на питання дитини
2. Поясніть сигнали сирени
3. Запевняйте дитину, що зараз ви в безпеці
4. Не треба соромити за страх, дозволяйте виявляти будь-які емоції
5. Візьміть із собою іграшку

Поради, щоб дитина не загубилася:

- проводьте з дитиною бесіди, як поводитися у натовпі
- увімкніть геолокацію на телефоні дитини

Як і де дістати ліки для літньої людини:

- якщо у вас є доступ до інтернету: на сайті tabletki.ua чи аналогічних сайтах
- якщо доступу до інтернету немає: можна звернутись за номером контакт-центру МОЗ з запитом щодо критичних потреб [0-800-60-20-19](tel:0800602019)

Як заспокоїти літню людину під час обстрілів :

- важливо проговорити чіткий план
- розпитайте, щось у літньої людини
- візьміть її за руку чи обійміть за плечі
- стежте, щоб людина пила багато рідини
- спокійно проговорюйте свої дії

Більше тут:

Люди з досвідом війни. Гідність. Взаємодія

Як допомогти людині впоратись з апатією:

- встановити режим дня
- спонукати їсти корисні продукти
- організувати прогулянки на свіжому повітрі

Як спонукати звернутися до психолога:

- шукати власний шлях, вибудовувати довіру
- залучити авторитетного військового побратима

Культура взаємодії: універсальні поради

Гостра реакція на стрес, як правильно підтримати людину:

- поставте людині кілька простих запитань
- візьміть за руку або покладіть свою руку їй на чоло
- зведіть до мінімуму кількість оточуючих
- пам'ятайте, що людина в такому стані може заподіяти шкоду собі та ІНШИМ

Роз'яснення щодо станів і реакцій

Тригер — пусковий механізм, що повертає людину назад до пережитих подій. небезпечними є травматичні тригери, які раптово викликають страх, паніку, апатію

Травматичні події — це ситуації, що несуть загрозу фізичній цілості самої людини, її близьких або тих, хто перебуває поруч

Травма — надзвичайно стресова життєва подія, суб'єктивна безпомічність, безпорадність, незахищеність

Більше тут:

Національна стратегія зі створення безбар'єрного простору в Україні до 2030 року

National strategy for creating a barrier-free environment in Ukraine 2030

**Олена Зеленська,
Перша леді України**

**Olena Zelenska,
First Lady of Ukraine**

“**Безбар’єрність - це значно більше, ніж формальний пандус біля вхідних дверей. Водночас це питання виживання та якості життя.**”

Безбар’єрність —це зручність наших міст, коректне спілкування з людиною незалежно від її особистих рис, турбота

“**про психічне здоров’я, це доступна освіта, культура та працевлаштування для людей будь-якого віку, вона складається з багатьох речей: великих і маленьких. Та усі ці напрями об’єднує головна ідея — людина у центрі.**”

Як створювалася Національна стратегія з безбар'єрності?

- **2020**

Перша леді України Олена Зеленська ініціювала Велику розмову про безбар'єрне суспільство.

Більше, ніж 50 000 людей долучилися до діалогу про інклюзивність, різноманітність та доступність.

- **3 грудня 2020 року**

Президент України видав Указ про розробку Національної стратегії зі створення безбар'єрного середовища в Україні.

До розробки Національної стратегії з безбар'єрності були долучені більше, ніж 200 експертів та понад 50 громадських організацій.

- **21 квітня 2021**

Кабінет Міністрів України затвердив Національну стратегію зі створення безбар'єрного простору в Україні до 2030 року (скорочено Стратегію безбар'єрності).

Імплементация Стратегії безбар'єрності

- **Розробляється і затверджується План заходів на виконання Стратегії безбар'єрності щодва роки**

Виконавці Стратегії – 16 міністерств і 24 обласних адміністрацій.

На 2023-2024 роки були заплановані 383 заходи. Зараз вони знаходяться в роботі разом з 16 флагманськими проєктами міністерств.

Локальні плани заходів прийняті також у 24% місцевих громад.

- **Рада безбар'єрності**

Консультативно-дорадчий орган при Кабінеті Міністрів України, що здійснює моніторинг реалізації, координацію всіх залучених виконавців.

- **Радник – уповноважений Президента України з питань безбар'єрності**

Відповідальний за моніторинг і оцінку результатів виконання Стратегії безбар'єрності.

На центральному рівні за виконання Стратегії безбар'єрності відповідальні 16 міністерств та інші центральні органи виконавчої влади.

Для реалізації політики безбар'єрності Кабінет Міністрів ухвалює **дворічні плани заходів**, які передбачають конкретні вимірювані завдання із зазначенням показників ефективності до кожного з них.

План заходів на 2021-2022 роки з реалізації Національної стратегії безбар'єрності включав 250 ініціатив, які уряд мав втілити в життя до кінця 2022 року, проте повномасштабне вторгнення РФ не дало змогу реалізувати всі заплановані заходи.

В межах Плану заходів на 2023-2024 роки 3 профільні міністерства та відомства виконали 895 заходів, що становило 89% від запланованих ініціатив. У липні 2024 року за участі широкого кола стейкхолдерів проведена розробка чергового дворічного плану (на 2025-2026 роки), який був затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25 березня 2025 р. № 374-р.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 25 березня 2025 р. № 374-р затверджено План заходів на 2025-2026 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/374-2025-%D1%80#Text>.

Міністерством-координатором виконання Нацстратегії безбар'єрності визначено Міністерство розвитку громад та територій України.

На регіональному рівні обласні адміністрації ухвалюють та реалізують обласні плани та програми.

Місцеві громади розробляють та впроваджують місцеві програми та плани дій відповідно до своїх потреб та можливостей.

З метою виконання зобов'язань України, передбачених переговорною рамкою Європейського Союзу, схваленою рішенням Ради Європейського Союзу від 21 червня 2024 р., за кластером 1 "Основи процесу вступу до ЄС", Кабінет Міністрів України затвердив розпорядження від №475-р «Деякі питання забезпечення переговорного процесу про вступ України до Європейського Союзу за кластером 1 "Основи процесу вступу до ЄС"», яким схвалив:

[Дорожню карту з питань верховенства права;](#)

[Дорожню карту з питань реформи державного управління;](#)

[Дорожню карту з питань функціонування демократичних інституцій;](#)

[план заходів щодо захисту прав осіб, які належать до національних меншин \(спільнот\) України](#)

В Дорожній карті з питань верховенства права пунктом 3.13 затверджені права осіб з інвалідністю.

Стратегічний результат, визначений підпунктом 1 пункту 3.13 «забезпечено можливість людей з інвалідністю або з обмеженнями в повсякденній діяльності повною мірою та ефективно брати участь і бути включеними в соціально-економічне життя відповідно до **acquis ЄС**». **Acquis ЄС (acquis communautaire)** — це вся сукупність законодавства, норм, принципів та рішень, які становлять правову систему Європейського Союзу і які нові країни-члени зобов'язані повністю прийняти та імплементувати до свого національного законодавства, що є ключовою умовою для членства та забезпечення функціонування єдиного ринку ЄС.

Стратегічний результат, визначений підпунктом 2 пункту 3.13 «створено безбар'єрне та інклюзивне середовище для всіх груп населення відповідно до **acquis ЄС** щодо доступності шляхом інтегрування фізичної, інформаційної, цифрової, соціальної та громадянської, економічної та освітньої безбар'єрності до всіх сфер державної політики, а також до ринку праці».

Регуляції на рівні Європейського союзу:

Європейський акт про доступність (European Accessibility Act, 2019)- охоплює інформаційно-комунікаційні технології, фінансові послуги, електронну комерцію, транспортні послуги, а також термінали для самообслуговування.

Хартія основних прав ЄС (2000) – ст.21 і ст.26 (заборона дискримінації, права осіб з інвалідністю).

Директива 2016/2102 – доступність вебсайтів/мобільних застосунків публічних органів.

Стандарт EN 17210:2021 – загальні вимоги до доступності середовища, будівель і споруд на основі універсального дизайну.

Ключові принципи Стандарту EN 17210:

-доступність, як частина універсального дизайну;

-врахування всіх категорій інвалідності;

-охоплює різні елементи середовища зон: входи, переходи, туалети, інформація, навігація, безпека, акустика, освітлення тощо.

Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю (дата підписання: 13.12.2006; дата ратифікації 06.12.2009; дата набрання чинності для України 06.03.2010). Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю — це міжнародний договір, прийнятий Генеральною Асамблеєю ООН 13 грудня 2006 року, який зобов'язує держави-учасниці захищати права та гідність людей з інвалідністю. Вона змінює традиційний погляд на осіб з інвалідністю як пасивних об'єктів благодійності та лікування, а визнає їх як повноправних членів суспільства з усіма правами людини. Конвенція зобов'язує держави вживати заходів для забезпечення рівного доступу та усунення дискримінації, а в разі ратифікації її положення стають юридично обов'язковими.

Пріоритетні напрями роботи Ради безбар'єрності, визначені відповідно до Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року (скорочено Стратегії безбар'єрності), затвердженої Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.04.2021 року №366-р. Мета Стратегії безбар'єрності - створення безперешкодного середовища для всіх суспільних груп, забезпечення рівних можливостей кожній людині реалізовувати свої права, отримувати послуги на рівні з іншими шляхом інтегрування фізичної, інформаційної, цифрової, суспільної, громадянської, економічної та освітньої безбар'єрності до всіх сфер державної політики.

Нормативна документація з питань безбар'єрності на загальнодержавному рівні:

Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю (дата підписання: 13.12.2006; дата ратифікації 06.12.2009; дата набрання чинності для України 06.03.2010);

Конституція України (прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року (254к/96-ВР));

Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 №2145-VIII;

Закон України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» від 21.03.1991 №875-XII;

Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» 17.02.2011 №3038-VI.

розпорядження Кабінету Міністрів України від 25.03.2025 року №374-р «Про затвердження плану заходів на 2025-2026 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року»;

розпорядження Кабінету Міністрів України від 02.07.2025 року №649-р «Про затвердження операційного плану заходів на 2025-2026 роки з реалізації Комунікаційної стратегії щодо створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року»;

постанова Кабінету Міністрів України від 30.06.2021р. №668 «Про затвердження Порядку влаштування засобів безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до будинків, будівель, споруд будь-якого призначення, їх комплексів та частин, об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури або їх розумного пристосування»;

постанова Кабінету Міністрів України від 07.06.2017р. №406 «Про затвердження переліку будівельних робіт, які не потребують документів, що дають право на їх виконання, та після закінчення яких об'єкт не підлягає прийняттю в експлуатацію» (пункт 11 – влаштування засобів безперешкодного доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до будинків, будівель, споруд будь-якого призначення, їх комплексів та частин, об'єктів інженерно-транспортної інфраструктури, не потребують документів, що дають право на виконання будівельних робіт, та після закінчення яких об'єкт не підлягає прийняттю в експлуатацію);

постанова Кабінету Міністрів України від 14.04.2021 року № 443 «Про утворення Ради безбар'єрності»;

ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення»;

- **постанова Кабінету Міністрів України від 26.05.2021 р. №537 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу та оцінки ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг для осіб з інвалідністю»;**

постанова Кабінету Міністрів України від 20.08.2025р. №1007 «Деякі питання створення безбар'єрних маршрутів у населених пунктах»;

інші.

Нормативна документація з питань безбар'єрності на обласному рівні:

План заходів з реалізації у 2025 і 2026 роках в Одеській області Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року;

інші.

Ціль Стратегії безбар'єрності

Створити умови, які дозволяють кожній людині незалежно від походження, статі, віку, фізичних можливостей та соціальної групи реалізовувати свої права і свободи повною мірою.

Цільові групи

батьки з дітьми до 7 років

батьки з дітьми з інвалідністю

люди старшого віку

люди з інвалідністю та тимчасовими порушеннями

люди, що постраждали внаслідок російсько-української війни

жінки

МОЛОДЬ

Стратегія безбар'єрності спрямована на забезпечення доступності й адаптивності за такими напрямками:

The Barrier-Free Society Strategy is aimed at ensuring of accessibility and adaptability in the following areas:

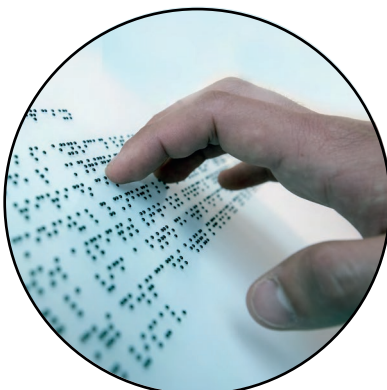
простори, транспорт

spaces and transport

послуги

services

інформація

information

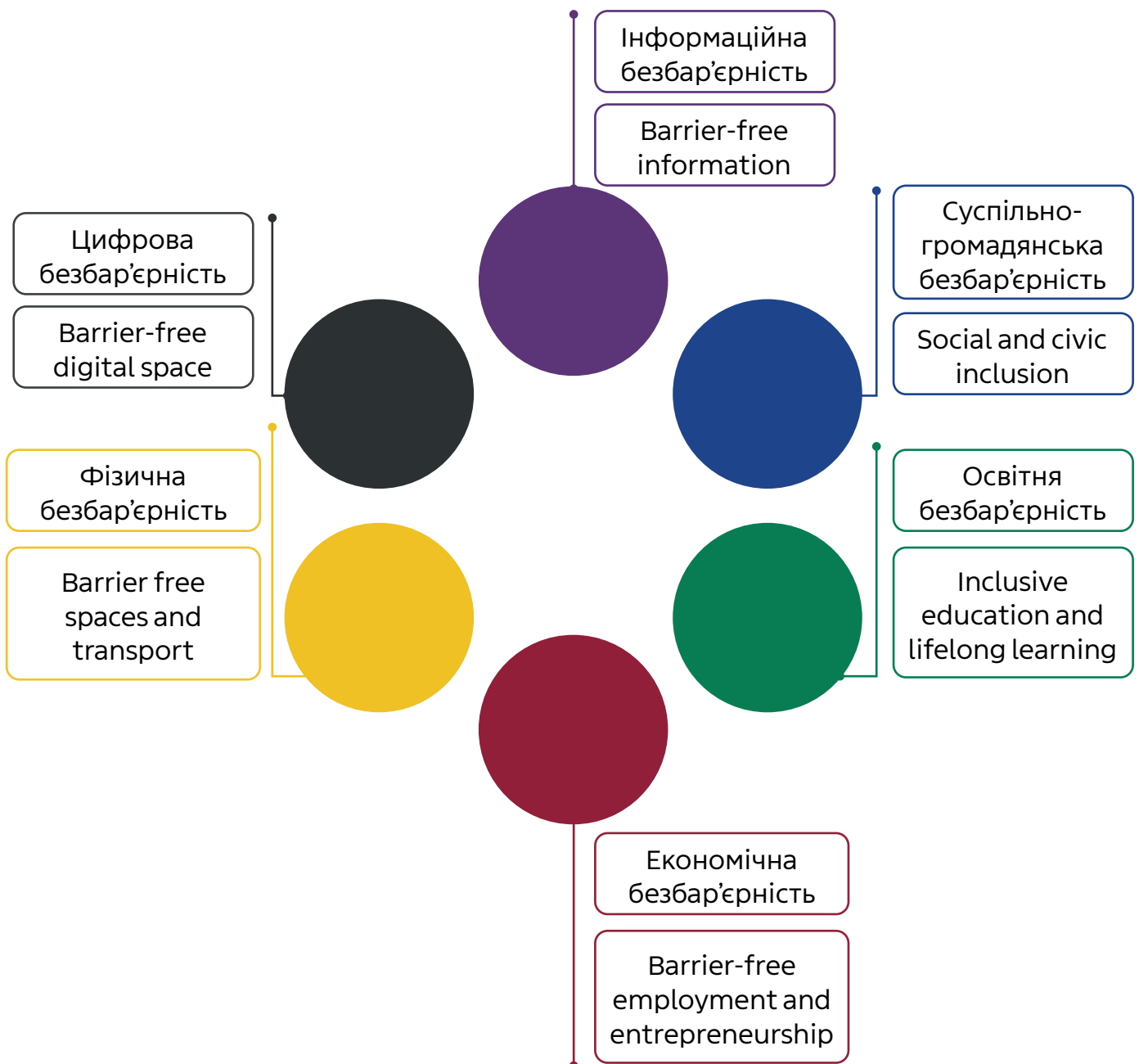

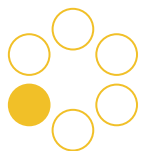
товари

goods

6 напрямів Стратегії безбар'єрності

6 pillars of the Barrier-free Society Strategy

фізична безбар'єрність

- ✓ Усі об'єкти фізичного оточення доступні для всіх соціальних груп незалежно від віку, стану здоров'я, інвалідності, майнового стану, статі, місця проживання та інших ознак.

Цілі:

- моніторинг і контроль у сфері доступності об'єктів фізичного оточення та транспорту на систематичній основі;
- новостворені об'єкти фізичного оточення відповідають вимогам фізичної безбар'єрності;
- об'єкти фізичного оточення адаптуються відповідно до сучасних стандартів доступності;
- транспортна інфраструктура є фізично доступною.

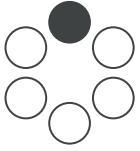
інформаційна безбар'єрність

- ✓ Люди незалежно від їхніх функціональних порушень чи комунікативних можливостей мають доступ до інформації в різних форматах та з використанням асистивних технологій.

Цілі:

- публічна інформація суб'єктів владних повноважень є доступною для кожного у різних форматах;
- інформація в аудіовізуальних та друкованих медіа відповідає потребам людей з різними рівнями функціональних порушень та комунікативних можливостей.

цифрова безбар'єрність

- ✓ Усі суспільні групи мають доступ до швидкісного інтернету, публічних цифрових послуг та публічної інформації, а також – володіють необхідними навичками та знаннями для використання цифрових послуг.

Цілі:

- швидкісний Інтернет та засоби доступу доступні для всіх;
- усі бажаючі просто та доступно отримують цифрові знання і навички;
- усім громадянам доступні цифрові послуги.

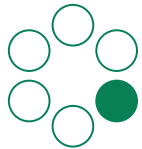
суспільна та громадянська безбар'єрність

- ✓ Забезпечено рівні можливості участі всіх людей у житті громад та держави, рівний доступ до суспільно-політичного та культурного життя, сприятливе середовище для фізичного розвитку та самореалізації.

Цілі:

- різні суспільні групи користуються рівними правами та можливостями для соціального залучення та громадянської участі;
- суспільне прийняття, взаємоповага та згуртованість посилюють соціальний капітал у громадах;
- доступність усіх послуг для кожної людини;
- людина має доступ до розвиненої системи громадського здоров'я, включаючи заходи фізичної активності та спорту;
- держава сприяє підвищенню рівня захисту соціальних прав жінок та чоловіків, хлопчиків та дівчат, зокрема осіб з інвалідністю;
- громади впроваджують заходи безбар'єрності та посилюють свою спроможність.

освітня безбар'єрність

- ✓ Рівні можливості, відкритий доступ та інклюзивний підхід до освіти, а також можливості для освіти протягом життя, здобуття іншої професії, підвищення кваліфікації та опанування додаткових компетентностей.

Цілі:

- кожна людина має можливість розкрити свій потенціал та отримати професію завдяки інклюзивній освіті;
- освітні потреби дорослих забезпечені протягом усього життя;
- дистанційна освіта доступна для всіх суспільних груп.

економічна безбар'єрність

- ✓ Усі громадяни незалежно від віку, статі, сімейного стану чи здоров'я мають умови та можливості для працевлаштування, отримання фінансових та інших ресурсів для заняття підприємництвом чи самозайнятістю.

Цілі:

- кожному та кожній доступне провадження підприємницької діяльності та забезпечення самозайнятості;
- усім людям незалежно від віку, статі, сімейного стану чи стану здоров'я має доступ до працевлаштування та можливості для роботи.

**Кожна людина
потребує безбар'єрних
рішень упродовж
ЖИТТЯ**

Очікувані результати у контексті реалізації прав та свобод людини

безперешкодний доступ до фізичного середовища;

зручний спосіб отримання інформації;

спрощений доступ до цифрових і аналогових державних і соціальних послуг;

рівні умови для участі в усіх сферах суспільного життя;

умови та рівні можливості для занять фізичною культурою та спортом;

рівні умови та можливості для культурної (мистецької) творчості та/або культурного самовираження, культурної діяльності;

доступ до культурних послуг, цінностей, спадщини та інформації про них;

участь у політичних процесах та громадській діяльності;

рівні права на безкоштовну державну освіту;

рівні умови та можливості для працевлаштування, а також для підприємницької діяльності.

Безбар'єрність як суспільна норма в Україні

Очікувані результати у контексті реалізації державної політики

Безбар'єрність стає наскрізним принципом публічного урядування, враховується при формуванні довгострокових рішень та програм як на національному, так і на місцевому рівнях.

Державний та місцеві бюджети враховують принципи Стратегії безбар'єрності при закупівлі доступних товарів, працевлаштуванні та наданні послуг.

Отримання актуальної інформації щодо доступності будівель, інфраструктури, транспорту, інформації, цифрових сервісів для планування програм та інвестицій при створенні безбар'єрного середовища.

Затвердження та впровадження стандартів доступності товарів і послуг, зокрема в діяльності приватного сектору.

**Стратегія безбар'єрності створена
за ініціативи Першої Леді України
Олени Зеленської**

Національна стратегія погоджена
Розпорядженням Кабінету Міністрів України
No. 366-р від 14 квітня 2021

**Barrier-Free Society Strategy was
developed on the initiative of the First
Lady of Ukraine Olena Zelenska**

National Strategy approved by Decree of the
Cabinet of Ministers of Ukraine
No. 366-p of 14 April 2021

